

L a t w e e f ḡ u A w i s e s.

Nr. 27. Zettortdeenā 7tā Juhli 1838.

Swehtas dohmas un mahzibas
pahr daschadahm pafaules lee-
tahm un buhschanahm.

No wahzu walldas pahrtulkotas.

(Skattees Nr. 20.)

17. Putninsch.

Gattartam bija putninsch dseetatais, kas lab-
bu laiku jaw pee ta bija mittis eeksch drahtes
nammina. Schis faru zeetumu tà bija aprad-
dis, ka winsch ne ween lustigi un jauki tur
eekschâ dseedaja, bet arridsan ne dohinaja ne
buht iseet, kad durwtinas wallam pamette.
To redsedams, Gattarts farwâ firdi tà dohmaja:
ak lai es buhtu warrejis no schi putnina eemah-
zitees ar faru kahrtu peetift, un wissai Deewa
prahtam padohtees! Ak lai es to labbi apsinna-
tohs un aprastu, kà mans Deewas darra, un
no firds tizzetu, ka mans Deewas neko ne warr
man par fliktu nodohmaht. Schis putninsch
zeetumâ stahw, bet tam irr faru barriba, un
ar to winnam peeteek, winsch lezz dseedadams,
un ne gribb faru weetu atstaht. Deewas man
daudfreis wissadâ frustâ un zeetibâ eeslehdî, bet
nekad naw lizzis truhkumu redseht pee eepreeze-
schamas un pee valiga. Kapehz tad es ne pa-
leeku lihgsmis? Kapehz es ne dseedu farwam Dec-
wain pateikdams, ar preezigu firdi, ir paschâ
behdiabâ? Leescham, ka Lutters fazzijis, gan
buhtu zeppure janonemim preeksch tahda put-
nina un jateiz: „Mans mihlais putna fungâ,
man jafakka ka es to skohlu ne prohtu ko tu
prohti. Tu mahki nakti isgusleht farwâ ligsdâ
bes kahdahm behdahm, un no rihta perezeltees
lihgsmâ un labbâ prahta. Tu nosehfdamees
mahki padseedah, Deewu slaveht un teikt,

un pehz tam tu faru barribu mekleji un at-
rohdi.“

Nu mans Deewas! es gribbu arridsan norim-
tees un preezigu sunnu veenent. Es to ween
wehleschohs, ko Tu gribbi. Es ne gribbeschu
wallam tapt no farwa frusta, gruhtibas un
dsihwes ruhtuma, kamehr Tu man gribbesi
atlaist. Ir paschas debbesis es ne kahroschu,
kamehr tas taws prahts irr, lai es schi behdu
pafaule, schinni mohku dsihwê, Lewim i:n
Tawai basnjai wehl kalpoju. Taws prahts
buhs mans svehstijums, Taws padohms man-
na gudriba, un Tawa labpatikschana mannim
peetits! Es wehlohs, ka man warr labbi klah-
tees laizigi un muhschigi. To Tu arri man no-
wehli, un Lew us to paschu irr padohms, bet
mehs ar to ne warram saet, us kahdu wihsi
un pa kahdu zellu tas labbums isdarrams.
Bet kas par to kaisch, kad Tu man zittadi
weddi, un ne tà kà es farwâ mulka prahta par
labbu turru? Tu man gan labbi weddi, un
es to pasneegschu, ko firdi wehlohs! —

18. Mahte kas behrnu sihdi.

Weena mahte bija apsehdusees, un sihdiya
faru behrnu. Gattarts ar svehetu dohma-
schamu to bija redsejis, un kad weens draugs
eenahze to apmekleht, tad winsch us to fazzijs:
nahzeet, es jums brihnumu rahdishesu. To
fazzidams, winsch to ewedde eeksch istabu,
un winnam rahdija to sihditaju seewu. Tas
atsazzija: Kas tad sché irr tahds brihnumis?
Gattarts atbildeja: juhs ne weenu weenigu brih-
numu ween sché eeraugat, bet daschkahrtigus.
To pirmâ kahrtâ tas behrns, ko Deewa

rohkas irr eeksch mahtes meefahm istaisijuschas, rahda brihnumu tafs deewigas wiss spehzibas, gudribas un laipnibas. Ohtrâ fahrtâ iè irr mahtes fruhitis, ko Deews tam wahjam behrnam par labbu ar saldu peenu pildisis, kas wissada ehdeena un dsehreena spehku turr, un tam allaschin barribu dohd, preeksch waijadsibu un preeksch atspirgischam. Winnas irr ta behrna wiwna pagrabs, maises kambaris, un wissa mantiba, un tas nè seltu nè fidrabu nè pehrles un dahrgus akimius tas weeta ne pagehre. Tas treschais brihnuns irr mahtes firds, pee kuras tas wissgudrakais radditais ta fakkoht, irr fruhlis peekahris un peesehjis, lai tas peens itt ka no paschas firds taptu pawahrishs un saldinahs, un ar mihlestibu apfahlihs. Ka fruhim ne buhs sihdamaja truhft, ta mahtes firdi ne buhs tahdas mihlestibas peetruhft, kas ne isslawejama irr un ne peekuhft. Apdohmajat, kas mahtei irr ruhpes, nepatikkums, gruhtibas, ismulde-schanas, raises un puhlinsch ar sawu behrnu, lihds tahds fahk winnu par mahti zcenaht! Un saffat mannum: woi tas naw brihnumus teizams, no Deewa mihlestibas nahzis, kad schi to wissu ar preeku paness, un sawu behrnu tik firsnigi mihlo, lehlo un skuhpsta, lai jo gruhti ar winnu redsetu? — Deews dauds tahdus brihnumus darra, kaut tikkai mehs neat-sifstigi zilweki tohs buhtuin atsimuschi un zee-nijschi! — Ak mans Deews! Lai es to atzer-rohs, zikkahrt es sihdisaju mahti redsu, un kad manna dwehsele, no nahwes behdahm pahremta, un noslahpusi paleek, lihds ka behrns noslahpusi, tad lai es Tawas eepreezeschanas at-minnohs, un svehti aismeegohs! —

* * *

19. Zella braukums.

Gattarts ar zitteem kohpâ usnehme zellu braukt us pahru deenahm. Kad nu bija ratti preekschâ un wiss gattaws, tad weens zella beedris ilgi kawejahs atnahkt, un kad pee winna

suhtija, tad redseja, ka tas wehl ne bija sawas leetas sawahkis, un wehl ilgi bija jagaida, lihds ar tahm atnahze. Tad sazzija Gattarts: tas ne buhs par welti darrists, kad juhs muhs effat stundes laiku pakawejuschi, es jums par strahpi nolikschu, weenu labbu un derrigu pamahjischanu klausites, ko buhs firdi japaturr. Woi juhs simat, kahdeem schoreis effat lihds istaisijuschees ar sawu kaweschanu? Teem behrneem schihs pasaules, kam tik dauds darrischanas rohnahs ar sawahm neleetibahm, ka winni ne wart apkohptees, un gattawi taisitees no schihs pasaules prohjam braukt. Tee ne gribb mirschani edohmaht, un gaipa lihds pehdigu stundu, tad tikkai dohma tafs waijadfigas zetta lectas sawahkt. Es to gribbu nosihmeht: wianitt us paschahm beigahm gribb sahkt atgreestees, tizzibu peenemt, grehkus atstaht, Deewu lubgt un bihtees. Tad wehl gribb sawu nammu apkohpt, par sawahm mantahm nosazzibt, un firdi no pasaules wallam raisiht. Bet schi patte winnus daudsreis tik zeeti saturr, ka winni ar leelu nepatikkumu no tafs schierahs! Kristigam zilwelkam naw mirstoht lihds jadarra, tahdam behrnam, kas ar rihkstii tohp no sawahm spehles leetahm atdsihts; bet tahdam behrnam lihds jadarra, kas spehleht apnizzis, labprahrt gulleht eet. Naw jabuht ka fuggineekam, kam wehtra to fuggi ar makti israuj no ohsta ahrâ, jo tahds zeeni apgrint un stranteht. Bet jabuht ka tahdam fuggineekam, kas sawu lahdinu apkohpis, gattaws turrachs, un lihds wehju manna, lihds arridsan enkurus ar preeku us-welk, un ar wisseem sehgeleem preezigi sawu zellu usnemm. Lai mehs sawus darbus ta padarram un sawas leetas ta apkohpjam, ka mirstoht mums ar zittu neko ne paleek darrischana, ka ween ar paschu to mirscham. Man patt to isteizoh, jaturrahs gattawam nomirt, turratees juhs arri us to gattawi klausohs! Kungs Jesus mihlais Pestsaitis, darri Tu muhs us to gattawus! —

Swehtas bseefmas skohlâs
dseedamas.

(Skattees Nr. 25.)

4. Rihta dseefma.

Melb. No Deew' es ne atkahpschohs ic.
Mylich Choralbuch Nr. 26.

I.

Pee skudras eij tu flinki,
Luhk winnas zellinu,
Kahds tungs jel dsenn to rinki
Zelt tahdu kohpinu! —
Raug agri zehlusees
Schê tubdal zeeti strahda
Un barribu sew gahda
Tai palihds mihlais Deewë.

2.

Zik ilgi wehl tu gulli,
Zik ilgi snaudi wehl? — } Salk. Wahrd.
Gult magkeniht tu flinki } 6, 6.
Snausch masu brihdi wehl
Gan nabbags paliksi.
Tà Deewë taws wahrdas man baiba
Us strahdaschanu spaiba
Pamahza baggati.

3.

Raug, agri schodeen zehlees,
Ar tevi gribbu sahlt;
Tad schehligs mannim rahdees
Dohd man us preelschu nahlt! —
Tad barbiasch isdohfes.
Kas dewis skudrai kahjas
Mums behrneem skohlu mahjâs
Muhs svehtiht ne leedsees.

4.

Gau mihlais skohlas laizinsch
Mums ahtri aidees gan,
Lai gudribinas traizinsch
Drihs pildahs arridsan
Par gohd' un fwehtibu.
Tik Deewin sawu garru,
Tad labbi strahdahs warru,
Dohd' man par paligu.

5.
Lo tawâ wahrdâ luhdsohs,
Kungs Jesuß pestitais!
Us tevi labprahf skattohs
Tu wahju schehlotais
Tu finni kas man ruhp! —
Dohd mahzitees scheit labbi
No grehp' un kauna sargi! —
Gan ne weens tibscham fluhp.

(Turplikam wairak.)

Teesas fludd in a schanab.

Kad tas pee Krohna Behrsmuischach peederrigß,
Schlibbes mischach (Alexandershof) kebbu Kahrla
mahjâs dschwodams kallejs, Indrik Zahne Steinert,
nomirris; tad tohp no Krohna Behrsmuischach pagas-
sta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas präffischach-
nas pee tahs atstahdas mantas ta peeminneta kalleja
buhtu, scheit usaizinati, 23schâ Juhli f. g. pee
schihs pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweens
wairs ne taps klausichts. Tà lihds arridsau tohp
wissi tee, kas tam nelaikim Indrik Zahne Steiner-
tam kaut fo parradâ buhtu, scheit usaizinati, sawus
parradus lihds 23scho Juhli f. g. schai pagasta tee-
sai peerahdiht, ar to pamahzischanu, ka tee kas to
ne darrihs un sawus parradus fleshp, wehlak ar
dubbultu mafsu tilde apfrahypeti. Krohna Behr-
smuischach pagasta teesas, 18tâ Juhni 1838. 2
(T. S.) † † Ans Krinz, peesehdetais.
(Mr. 394.) Heinrich Müller, teesas frihwera palige.

No Verbohnes pagasta teesas tohp wissi tee, kam
kahdas taisnas präffischanas pee tahs atstahdas man-
tas, tahs nomirruschach spihsmannes Anne Straube,
dsimiuschach Klemenz buhtu, usaizinati, lihds zotu
Juhli f. g. pee schihs pagasta teesas ar sawahm
taisnahn präffischahanahm peeteiktees. Verbohne, bâ
Juhni 1838. 2

Pawahr Zahne Behrsup, pag. wezzakais.
(Mr. 13.) C. F. Rühl, pagasta teesas frihweris.

Wissi parradu dewesi un nehmeji kâ arridsan man-
tineeki ta nelaika Blaakenpeltes waggara Zahna Dimi-
schewsky tohp usaizinati, 16tâ Juhli 1838 pee schihs
pagasta teesas peeteiktees, jo schai deenâ ta nelaika
waggara manta saweem mantineeleem tilde isdallita.
Turflaht arri peekohdina, ka pebz schi termina
neweenu wairs ne klausih. Blaakenpeltes pagasta
teesa, 18tâ Juhni 1838. 2

(T. S.) Samel Danberg, peesehdetais.

(Mr. 45.) J. H. Henko, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam fahdas taisnas parradu präfischanas pee tahs atstahtas mantas ta pee Wolgunes muischas peerakstta, noslihkuscha Andrei Andersohna un winna seewas Annas buhtu, ka arridsan wissi winna mantineekli tohp zur scho usazinati: lihds 3schu August f. g. ar labbahm parabdischanas sihmehm schein peeteiktees, ar to pamahzischanu, ka tee kas ne peeteiktees wehlak wairb ne taps klausiti. Kalnzeema pagasta teesa, zotâ Juhni 1838.

2

(T. S.) ††† Strautneek Uns, pesehdetais.

(Nr. 118.) Kollegien Registrators Hildebrand, pagasta teesas frihweris.

was Bitteskeepu haimmeeka, Mikkel Tamsohna buhtu, kam mahjas nesphehzibas dehl atnemtas, un pahkura manti, dseisu, mahjas-inventarium, fehklas truhkuma un zittu parradu dehl konkurse spresta, usazinati, wifewehlak lihds 25tu Juhli f. g. ar fazwahn präfischanaahm pee schihs teesas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klausiti. Erlawas pagasta teesa, 3otâ Mei 1838.

1

(L. S.) Otto Koch, pagasta wezzakais.

(Nr. 89.) Kollegien Registrators E. Schrivald, pagasta teesas frihweris.

* * *

Zaur scho finnamu darra, ka ta manta ta noslihkuscha pee Wolgunes pagasta peederriga Andrei Andersohna 8tâ Juhli f. g. Kalnzeema Lullu mahjâs wairakfohlitejem tils pahrohta.

Kalnzeema pagasta teesa, zotâ Juhni 1838.

1

(T. S.) ††† Strautneek Uns, pesehdetais.

(Nr. 119.) Kollegien Registrators Hildebrand, pagasta teesas frihweris.

Kad tas waggaris Peter Petersohns Krohna Pehrkonawas muischâ nomirris, tad tohp wissi winna raddineekli, parradu deweji un parradneeki usazinati, lihds 13tu August 1838, kas par to weenig un isslehdosmu terminu nolikts, pee schihs pagasta teesas peeteiktees. Krohna Pehrkonawas pagasta teesa, 27tâ Juhni 1838.

3

(T. S.) ††† Pusche Janne, pesehdetais.

(Nr. 143.) Serv. Grey, pagasta teesas frihweris.

Zitta fluddina schana.

Leel = Warbes muischâ warr katru laiku labbus lalkus, 2 rubl. sudr. lastâ, dabbuht.

2

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Nihgâ tannî 27tâ Juhni 1838.

Sudraba naudâ. Nb. Kv.	Sudraba naudâ. Nb. Kv.
3 rubli 54½ kap. papihru naudas gelbeja	1 —
5 — papihru naudas . . . —	1 40
1 jauns dahldeis . . . . —	1 32
1 puhrs rudsu . . . tappe maksahs ar	1 50
1 — kweeschu . . . . —	2 40
1 — meeschu . . . . —	1 10
1 — meeschu = putraimiu	1 60
1 — ausu . . . . —	1 60
1 — kweeschu = miltu .	2 60
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1 80
1 — rupju rudsu = miltu	1 50
1 — stau . . . . —	1 50
1 — linnu = fehklas .	2 —
1 — kannepu = fehklas .	1 50
1 — kivimenu . . . . —	5 —
1 poehds kannepu .	tappe maksahs ar
1 — linnu labbakas surtes	— —
1 — — sluktakas surtes	— —
1 — tabaka . . . . —	— —
1 — dselses . . . . —	— —
1 — siveesta . . . . —	— —
1 — muzzâ filku, preeschu muzzâ	— —
1 — — wihschhu muzzâ	— —
1 — sarkanas sahls . . .	— —
1 — rupjas leddainas sahls	— —
1 — rupjas baltais sahls	— —
1 — smalkas sahls . . .	— —
50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.	4 30

Brihw drikket.

No juhmallas=gubernementu angstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotais,

No. 304.